

Heimans en Thijssse Stichting

natuurbeleving natuurstudie natuurbehoud natuureducatie

Van het bestuur

In 1886 schreef F.W. van Eeden in *Onkruid 't Schijnt, dat in eene door den mensch lang bewoonde en beheerschte natuur de armoede en eentonigheid onder de wilde bloemen toenemen.*" Thijssse vond dit toen heel somber en overdreven. In 1924 schreef hij in *'De Amsterdammer'* echter *"Thans zijn wij zelf oude heeren en wij klagen nog heel wat*

luider." Maar goed dat ze niet in de toekomst konden kijken. Gelukkig gaat het met diverse soorten goed. Zo goed dat het voor sommigen lastig wordt. Op naar een boeiend symposium.

Arnold van Vliet, voorzitter

Symposium Stichting Heimans en Thijssse 23 november 2024 namiddag:

Graag geziene gast of lastpak? Is er ruimte voor wilde dieren in Nederland?

De Nederlandse natuur verandert de laatste decennia sterk. Veelal niet in positieve zin, maar er zijn ook opvallende successen. Zo hebben zich in de laatste 50 jaar wilde dieren in Nederland gevestigd of uitgebreid zoals wilde ganzen, vos, bever, wilde zwijnen, das en recentelijk natuurlijk de wolf. Deze ontwikkeling heeft zich niet alleen voorgedaan in natuurgebieden, maar juist ook daarbuiten. Dit leidt soms tot schade en overlast en roept daardoor forse weerstand op. Diverse vergoedingsregelingen houden het maatschappelijk en politiek draagvlak voor de toenemende aantallen in stand.

De recente polarisatie in maatschappij en politiek, in combinatie met aantallen individuen die lang voor onmogelijk werden gehouden, zet het draagvlak voor wilde dieren onder toenemende druk. De vraag is wat het antwoord van de natuurbescherming moet zijn. Ecologische argumenten lijken in de gepolariseerde discussies steeds minder indruk te maken. Hoe creëren we ruimte en draagvlak voor toenemende aantallen wilde dieren in Nederland, juist ook buiten de natuurgebieden? Wat moet de strategie van natuurbescherming zijn met betrekking tot de problematiek van schade en overlast?

Inspirerende sprekers illustreren de ontwikkelingen en dilemma's. Bart Ebbing (WUR) en Jaap Dirkmaat (Vereniging Nederlands Cultuurlandschap) vanuit het perspectief van de wilde ganzen en dassen, Femke Hilderink (WNF) vertelt over de omgang met wilde dieren in Azië. Noëlle Aarts (Radboud Universiteit) gaat in op het samenleven van mens en dier in Nederland. Het symposium wordt afgesloten met een discussie tussen een natuurgedeputeerde en een terreinbeheerder.

Kascommissie

Voor de kascommissie zijn wij dringend op zoek naar twee nieuwe leden, liefst met enige financiële achtergrond. Dat kost u 4-6 uur per jaar. U kunt zich opgeven via info@heimansenthijsssestichting.nl.

Verhoging donatie vanaf 2024

De minimumdonatie was al zeven jaar €25 per jaar. Met ingang van 2024 gaat deze omhoog naar **€27,50**. Voor organisaties gaat de bijdrage van minimaal €70 naar

Nieuwsbrief 66
Juli 2024

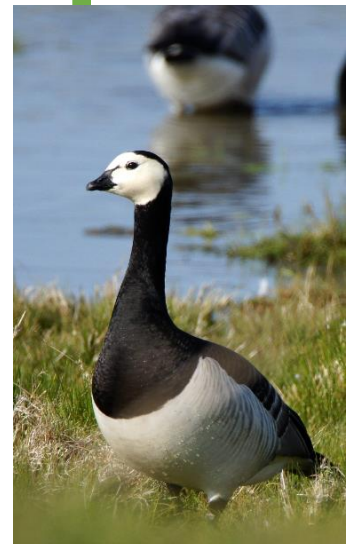

Foto Anton van Haperen

Heimans en Thijssse Stichting

Het doel van de Heimans en Thijssse Stichting is het draagvlak voor natuurstudie, natuurbehoud en natuureducatie te versterken. Dit doen we door de toekenning van de Heimans en Thijssse Prijs, het organiseren van activiteiten en het uitgeven van deze nieuwsbrief. De Stichting beheert historisch materiaal en een bibliotheek.

minimaal €90. Meer mag natuurlijk ook: graag zelfs. Wilt u dit tijdig aanpassen in uw bankomgeving?
Ons rekeningnummer is **NL05 TRIO 0320 0962 62** t.n.v. Heimans en Thijssse Stichting.

Aanbevolen

Je kunt je afvragen waarom de *Canon van de Nederlandse natuur* er niet eerder was. Het fraai geïllustreerde boek is niet meer weg te denken. Dick de Vos en zijn team hebben vijftig karakteristieke planten- en diersoorten gekozen op basis van uiteenlopende criteria. Net als de sinds 2006 bestaande *Canon van de Nederland* is het boek van De Vos opgebouwd uit vensters, maar terwijl de *Canon van Nederland* een chronologisch overzicht geeft van de Nederlandse geschiedenis geeft de *Canon van de Nederlandse natuur* vooral een beeld van de actualiteit, met karakteristieke planten- en diersoorten die soms al sinds de laatste ijstijd in Nederland voorkomen. Door klimaatverandering zal er in de toekomst misschien behoefte zijn aan een nieuwe

Canon. De huidige soortenlijst zal dan ongetwijfeld als referentiepunt dienen. *Canon van de Nederlandse natuur*, Dick de Vos. KNNV Uitgeverij, 2023. € 32.95.

Een andere titel die ik iedere natuurliefhebber kan aanbevelen is *Aard van het beestje*, een bundel vol leuke details over de aard van 'onze' beestjes, door Caspar Janssen. Atlas Contact, 2023. €29,99.

Marga Coesèl

Boekbespreking

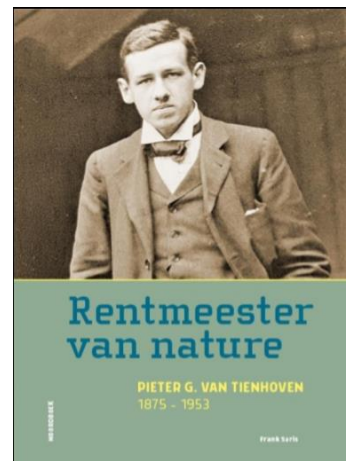
Frank Saris. *Rentmeester van nature. Pieter G. van Tienhoven 1875-1953*. Noordboek, 2024 (met steun van o.a. de Heimans en Thijssse Stichting).

Het is de verdienste van Frank Saris dat er eindelijk een uitgebreid portret ligt van Pieter Gerbrand van Tienhoven (1875-1953). Deze telg van een invloedrijke familie werd vooral bekend als voorzitter van Natuurmonumenten. In zijn Verantwoording schrijft Saris dat zijn onderzoek gebaseerd is op primaire bronnen en niet op informatie uit 'vooral hagiografische' samenvattingen. De biografische schets van Van Tienhoven door F. Bosscher en J. Spijkerboor (2015) wordt bijvoorbeeld alleen vermeld in de noten.

Saris heeft een vlotte pen. Zijn boek wordt helaas ontsierd door slordigheden. Zo is niet altijd duidelijk of er bij de naam Heimans sprake is van Eli of van diens zoon Jacob. Belangrijker is echter dat Saris in zijn boek een beeld schetst van een kortzichtige, weinig empathische bestuurder. Iemand die herinnerd zal worden als 'de norsige regent [...] de eigenwijze alleenheerser [...] met bedenkelijke sympathieën'. De feiten die Saris aanvoert liegen er niet om. Inmiddels heeft Natuurmonumenten een onderzoeksopdracht uitgezet bij het NIOD.

Er zijn wel nuances aan te brengen in het eindoordeel van Saris. Mensen die nauw met Van Tienhoven samenwerkten, zoals Jac. P. Thijssse en Hans Gorter, waren het beslist niet altijd met hem eens, maar zij toonden in brieven wel degelijk waardering voor zijn persoon en werk. Het laatste woord over P.G. van Tienhoven is daarom nog niet gezegd. Vooralsnog heeft Saris een gedegen en opzienbarende basis gelegd.

Marga Coesèl

Heimans en Thijssse Stichting

Secretariaat, Bibliotheek en Archief
Hugo de Vries Centrum
Plantage Middenlaan 2c
1018 DD Amsterdam
Email: info@heimansenthijsssestichting.nl

Bezoek ons op het web!
www.heimansenthijsssestichting.nl

Openingstijden bibliotheek en archief

De bibliotheek is toegankelijk op vrijdag van 10.00 – 16.00 uur en op afspraak. Het boeken- en tijdschriftenbestand is digitaal te raadplegen (zie onze website). Het archief is ter inzage in de studiezaal van het Allard Pierson - Bijzondere Collecties van de Universiteit van Amsterdam, Oude Turfmarkt 129, Amsterdam, en deels op ons adres op de Plantage Middenlaan 2c, Amsterdam. U kunt het register op de archiefstukken inzien via onze website (onder het kopje Collectie resp. Archief) of via de website van het Allard Pierson. Via deze laatste website kunt u archiefstukken aanvragen en inzien in de studiezaal van het Allard Pierson.

Donateurs

U kunt ons steunen door u als donateur te melden via onze website. De minimale bijdrage per jaar is € 27,50 (studenten € 15,00) en instellingen € 90). Ons rekeningnummer is NL05 TRIO 0320 0962 62 t.n.v. Heimans en Thijssse Stichting.

Giften en legaten

Voor giften en legaten kunt u contact opnemen via onze email. De Stichting is een culturele ANBI instelling.